

TAPOLCZAI LAPOK

Társadalmi és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

<p>A szerkesztőség: Harang-utca 520. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratok vissza nem adatnak.</p>	<p>Felolós szerkesztő: SZIGETHY ÖDÖN. Kiadó és laptulajdonos: LÓWY B.</p>	<p>Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K., negyedévre 2 korona 50 fillér. Hirdetmények: Egy hasábos petsor egyszeri közlésnél 8, többszöri közlésnél 6 fillér. Apró hirdetés lappal együtt egész évre 16 korona. — Nyílt-tér: petsora 40 fillér.</p>
--	---	--

A magyar borok védelmét kérő küldöttség.

Agrikultur országunk borvidékeire nézve ez idő szerint nem lehet aktuálisabb mozgalom annál, amelyet az olasz borvám ellen országszerte megindítottak. És ha valamelyik, úgy bizonyára a Balatonmellék azon vidéke az országnak, ahol a filloxera pusztításával szemben nagy anyagi áldozatok árán felújított szőlők termését, a mely ugyszólván egyedüli és létfenntartási jövedelmét képezi vidékünknek, az előállítás arányában, a megélhetés biztosítása szempontjából kell értékesítenie.

Az Olaszországgal eddig fennállott vámszerződés nyitott kaput engedett a mi jó boraink rovására, jó hírnevének megromlására, az olasz bor beözönlésének, ugyannyira, hogy nemcsak a mi jó boraink hírnevét rontotta le, de olcsó vámja mellett a mi drága pénzünkön felújított, ezen ellenséggel szemben megvédett szőlőink termését alig, vagy csak épen az előállítás költségein tudtuk értékesíteni.

Régen éreztük ennek hatását, és évről-évre mindjobban súlyosabba vált a magyar bortermelőre, de különösen azon vidékekre, ahol a bortermelés a népnek egyedüli jövedelmi forrását, megélhetésének biztosítékát képezte.

De kénytelenek voltunk tűrni ez állapotokat mindaddig, míg az Olaszországgal kötött vámszerződésünk letelett. Hosszuidő volt a magyar bortermelőre ezt is bevárni, de szerződésünk kötött hozzá és így tűrnünk kellett, míg az le nem járt.

Lelkes férfiak, kik jó eleve felfogták a fenyegető veszélyt, idejekorán sikra szállottak, hogy az olasz borvámszerződés megszüntével, annak újbóli megkötése alkalmából gátat vessenek az olasz bor beözönlésének. A mozgalom 1900-ban először nálunk indult meg, és a veszély tetőpontján országosan összhangra talált akkor, midőn az Olaszországgal újból megkötendő szerződés, mint arról a napilapok hasábjából értesültünk, újabb veszélyvel fenyeget, mert oly híreszteléssel árasztották el az országot, hogy az új szerződés alig akadályozza vagy ellensúlyozza az olasz borok beözönlését és ezzel együtt a magyar bortermelés tönkretetését.

Ebből kifolyólag, annak megakadályozására országos mozgalom indult meg. Az egyes bortermelő vidékek létfenntartásukat látták veszélyeztetve. Midőn a szarnyra kelt hírekkel szemben az intéző körököt a magyar bor megvédelmezésére felhívták, jogos ügyük pártfogását kérelmezték.

Az első mozgalom vidékünkön indult meg és a veszély tetőpontján az

ország egy vidékén sem nyilvánult oly általános, mint épen vidékünkön, a mi nem is csodálandó, mert hiszen életkérdése, létfenntartása forog szóban.

A folyó év április havában összehívott és megtartott négygyűlésekből kifolyólag egy küldöttség menesztése határozatott el, a miniszternökhöz, a földmivvelésügyi és kereskedelmi miniszterekhez, hogy kérelmezze a magyar bor megvédelmezését az olasz borvámszerződés megkötése alkalmából; a melynek eredményeképp örömmel jelenthetjük a miniszterelnöknek ama határozott kijelentését, hogy a magyar bortermelés érdekét még a reánk nézve valóban fontos olasz kereskedelmi szerződés árán sem engedni megcsorbitani.

A miniszterelnöknek eme kijelentésében elég biztosítékát látjuk a magyar borértékesítés megvédelmezésének, és adja Isten, hogy jogos reményeink teljesedésbe menjenek.

A tapolczai járásban megtartott négygyűlések határozata értelmében a küldöttségben bárki részt vehetett, sőt az előkészítő bizottság felhívást intézett a minél nagyobb részvétellel.

Igy történt, hogy járásunkból a mintegy 400 birtokoshoz a fővárosi balatonmenti szőlőbirtokosok közül mintegy 100-an csatlakoztak. A küldöttséget 10-én délben, az országház

* T A P O L C Z A . *

Gyerek szerelem.

A „Tapolczai Lapok“ eredeti tárczája.

A tágas utcán végig, jobbról-balról két széles árok vezet a falu végéig. Onnan messze látszik a szélmalom; vitorláit vígan lengeti a szellő. Az árok tele vízzel s partja zöld pázsitos; a feléje hajló gyenge hajtású fűz árnyékba borítja.

Olyan kedves dolog leheverni ott, papiros hajót csinálni a vízre s elmélázva nézni, a mint átuszik a zajtalan, szelid hullámokkal, a melyeket a rucák, tavaszi kis apró libák libbenése ver fel.

A kis Erzsike úgy el gyönyörködik benne; kezében egy fűzfa vessző, csapkodja vele a partot, aztán göröngyöt hajt a kis libák után: — Hess! Hess!

Még piros az ég alja a nap feljöttén, mikor már kihajtja a libákat. Meg nem unja az őrzést reggeltől délig, déltől estig. Minden tavasszal ott játszik az árok partján, vagy a falu alatt.

Déltájban arca rózsapiros lesz, mintha az ő lelkében hajnalodnék.

Félve, zavarral fordítja kökényszemét a falu felé, toronyirányába, talán arról vár valakit? Hát hogyne; úgy illik, hogy az ember egy jónapot köszönjön. Hiszen olyan szépen tudja mondani: „Köszönöm kis hugom.“

Egyszer már meg is csipte két ujjával az orcácskáját. A bizony! Jaj, akkor milyen büszke volt a kis Erzsike; kezefejevel meg-

meg tapogatta azt a helyet az arcán, megigazgatta habos kötöcskéjét, kurta ruháját.

A rákövetkező nap vasárnap volt, Isten-tiszteletre mentek; a falu valamennyi leánya kezében a szép keményre vasalt fejre való kendővel, és ott várta a tiszteletes urat a templom ajtóban. . . . Aztán bementek, leültek szépen sorba, valamennyi leány mind egy csomóba. Azok a csunya, nagyszájú, nyelven leányok majd kikaparták a kis Erzsike szemét, hogy minek buvik az eladó leányok közé kis tacsóké létere.

Egész nap sirt-ritt, szegény, hol a padlásra bujva szégyenletében, hol a széna boglya aljába huzva meg magát.

Panaszolta az édes anyjának. — Hát igazuk van. Te kis bogár vagy még. Várj a sorodra.

No, hát majd megmutatja Ő, hogy nem kis leány; nem hát! tegnap is rá nézett a jegyző ur. Kalapemeléssel fogadta a köszöntését, azután parolát adott neki, hozott vásártárat a debreczeni vásárról. És szép piros mézes kalácsot, a közepén kis tükörrel, meg egy cifra papirosra ilyen verssel:

Szemeidnek tűzsugára
Az én életemnek hajnala.

Kiválasztotta, bizonyosan kiválasztotta, a melyikre ez van írva. Jaj, mennyi mindent leolvashatni abból.

Este, mikor már mindenki lenyugodott a háznál, kilopta a tulipántos ládából a nagyanyó nagy virágu selyem viganóját, felvette; a dereka helyett a hóna alatt kötötte meg, így is a földre ért; a haja két fonatába hosszú széles pántlikát kötött, mint a többi

falubeli leányok. Nagyon furcsán nézett ki, de ő tetszett magának, mert abba a tükörbe találta megnézni magát.

Egy hétig aztán nem őrizte a libákat, mert olyan beteges volt, mintha hideglelése lett volna a szegénykének. Azzal vigasztalhatták meg, hogy:

— Ne sirj kis leányom, Erzsikém, nézzed, látod, varrunk neked szép hosszú ruhát, fedjre kötünk szép selyem keszkenőt, lábadra meg piros csizmát huzunk. Ha fölgyógyulsz abba öltöztetünk.

Mikor újra ott üldögélt a szomorú fűzek árnyékában, kis libáit őrizve, már akkor szentül azt hitte, hogy no most már ő igazán nagy leány lett. Milyen nagyot fog nézni a jegyző ur, mikor erre jön.

Nézett és oszt' meg azt mondta, mikor meglátta, hogy bokáig lubickol a nagy eső után a jó hideg vízben:

— Milyen szép a lábad szára, kis hugom. Mindez régi dolog már, idestova két esztendő, mégis eszébe jut a kis Erzsikének s arca, szeme fénybe borul s megtelik gyönyörűséggel.

Az öreg édes anyja messziről kiabál feléje: — Erzsí, te! Erzsí! Hajtsd már haza a libákat! Siess! Izibe!

— Egyszeribe édes anyám!

És úgy tesz, mintha hajtáná, hessegetné a libákat, kötöcskéje két sarkát mozgatva, libegtetve. (Lám, milyen anyatollában van még s hogy érti már a rafinériát.) Izgatottan tekintget eközben jobbra-balra. Nem megy addig haza, ha agyon veri is az édes anyja. És ha jön megköszönti; nem ugyan úgy,

palotájának minisztertanács termében együttesen fogadták a miniszterelnök, a földmivelésügyi és kereskedelmi miniszterek. A küldöttség egy része Tapolczáról Keszthelyen át Balatonszentgyörgy állomásról, mások része Révfülöpnön külön hajóval, Bogláron, harmadik része ugyancsak külön hajóval Siófokon szállt fel a déli vaspálya vonatára, a mely délelőtt 10 órakor érkezett Budapestre.

Nem mulaszthatjuk itt el a déli vaspályatársaságnak 50 százalékos kedvezményes utazási engedélyéért hazafias köszönetünket kifejezni, a mely által a tömegesebb részvételt elősegítette.

A küldöttség d. e. 11 órakor gyülekezett az Ehm (Szikszay) féle vendéglőben. Innen vonult föl hosszú sorban a földmivelésügyi miniszterium palotájába, a hol Makkfalvay Géza államtitkár, kerületünk országgyűlési képviselője várta a küldöttséget és vezette az országházba.

A fogadtatás a minisztertanácsi terembe volt, azonban a jelen voltak nagy száma miatt sokan még a folyosóra is kiszorultak. Gróf Tisza István miniszterelnök, Tallián Béla földmivelésügyi és Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszterek itt együttesen fogadták a deputációt.

Makkfalvay Géza államtitkár köszöntötte a kormányt, bemutatta a küldöttséget, jelezvén jövetelének célját, mire Takács Jenő kir. közjegyző, nagybirtokos, mint a tapolczai, köveskällai és balatonfüredi népgyűlések megbízottja ékes szólóan az alábbiakban adja elő a Balatonvidék kérelmét:

Nagyméltóságú Miniszterelnök Ur!
Nagyméltóságú Miniszter Urak!
Kegyelmes Uraink!

Zalavármegyéből, a Balaton mellékéről jöttünk és a Tapolczán, Köveskällán és Balatonfüreden tartott népgyűlések küldötteiként állunk Nagyméltóságok előtt, hogy esdő szavunkat a bennünket fenyegető veszély ellen fölemeljük.

Ugyanis a sajtó közlései és a közvélemény kialakulása szerint az olasz kormány és osztrák kormány erőlködése és az ezeket támo-

mint régen, kicsi kacsójával erős parolat adva a jegyző ur nagy tenyerébe, hanem módosan, illedelmesen, „adjon istennel”, mint nagy leányhoz illik, Ugy ám! Sok mindent nem szabad a mit régen.

És öntudatlanul, zavartan, szüzi pirulással két fehér lábát, melyeket az árok vize áztatott, hirtelen felhuzza s elrejté szoknyája alá; rövidre kötött fehér ingvállat pedig kibontja s lebecsátja hófehér karjára.

Aztán megint egy nagyot gondol, megrángatja a vállait:

— Eh, mit, ő azt mondta, hogy szép. Hát miért szégyeljem akkor? . . .

A hol ni! Egyszerre csak ott terem a jegyző ur előtte. A száraz-malomközből bukkan ki váratlan.

Hopp! a libaörzö-vessző beleesett a vízbe, meg a keszkenője is; . . . már most mit csináljon? A jegyző urat köszöntse-e előbb, vagy a kendő után az árokba szaladjon? . . . Majd elpityeredik nagy zavarában.

— Jó napot, kis hugom.

— Jó napot! . . . beleesett . . .

— Micsoda?

— A kendőm a vízbe. A hol uszik la!

Jaj, de jó, hogy beleesett, lám, most beszélgetni lehet a jegyző urral. De még többet is. . . .

(Folytatása következik.)

gató közös külügyminiszterium közvetítése folytán a Nagyméltóságod vezetése alatt álló magas kormány hajlandó volna az ideiglenesen megkötött olasz kereskedelmi szerződésnek a borvámra vonatkozó része felett oly irányu tárgyalásokba bocsátkozni, melyek a borvám leszállítását, esetleg egy bizonyos mennyiségnek — hír szerint 200.000 hektoliternek — kedvezményes vámtertel melletti bebocsátását eredményeznék.

Kegyelmes Uraink! Három év előtt épen mi voltunk azok, kik az akkor fennállott olasz kereskedelmi szerződésnek a borra vonatkozó alacsonyabb vámtertelek ellen gyűléseztünk és a szerződésnek felmondását a köntendő új szerződésben az olasz bor vámjának legalább 20 arany forintra való fölemelését Nagyméltóságok hivatali elődei előtt küldöttségileg kérelmeztük.

Hála Istennek, a jelenlegi állapot kérelmünknek és érdekeinknek megfelel, Nagyon természetes, nem vagyunk elég szerénytelenek, hogy a kedvező eredményből — mint az országos mozgalom első megindítóit — magunknak részt kérjünk; nagyon jól tudjuk, hogy habár az óriási tenger is csak cseppekből áll, egy kis csepp, mint mi vagyunk, e nagy tengerben mint teljesen erőtelen, elvész és sem apályban, sem dagályban számot nem tesz, — azért, hogy 3 év előtti kezdeményezésünkre, az országos mozgalom megindítására mégis hivatkozunk, csak azt akarjuk igazolni, hogy a korábbi veszélyekkel állunk szemben ma újból és azoknak leküzdésére kénytelenek vagyunk újból Nagyméltóságokhoz fordulni segítségért.

Kegyelmes Uraink! A mi tiszta magyar népi szép vidékünk talaja, éghajlata, köves volta nem alkalmas a gabnatermelésre, nem alkalmas a takarmánytermelésre, sőt általában még a legeltetésre sem, azt a természet kizárólag a szőlőtermelésre jelölte ki s mert a Balatonmellék népe megértette a Gondviselés újmutatását, az ősök szőlőt plántáltak, az ivadékok pedig azt nemcsak gonddal, de hagyományos szeretettel ápolták, s a szőlőtőke a reá fordított fáradságot hálásan viszonozta, mert nemcsak a mindennapi kenyeret adta meg, hanem egy kis tőke gyűjtését is lehetővé tette.

Igy állt a helyzet a Balatonmellékén, a nép erős munkával terhelte, de nagyobb gondoktól ment volt, míg egy negyedszázad előtt ránk jött a filloxera és rohamosan elpusztította szőlőinket, rohamosan egyrészt, mivel a kevésse humuszos, nagyon köves és nagyon meszes talajban a tőke ellenállási képessége gyengébb, életfentartási ereje kisebb volt, másrészt mivel a váratlan ellenség elleni harcra elkészülve nem voltunk, — az mintegy orvul támadott meg bennünket s előttünk a védekezés később hatályosnak bizonyult eszközei akkor még ismeretlenek voltak. A filloxera elleni küzdelem felemésztette nemcsak a gyűjtött kis tőkét, de mikor a szőlők újjáalakításával még el sem készültünk, azon vettük észre magunkat, hogy tetemes adósság nyomja vállainkat, jöllehet az újjáalakítás nagy munkáját szakértői tanácsokkal és anyagi segítségekkel a magas kormány is megkönnyítette.

Bárha ezek után apáink földjét már csak felében harmadában tarthattuk is magunknak, fokozott munka és a végsőig csigázott takarékoság mellett eljutottunk egy jobb jövőnek reményéhez; de sajnos, magunk körül tekintve, szomoruan kellett tapasztalnunk, hogy sorainkból sokan hiányoznak olyanok, kiket nem a természet rendje, nem a fáradhatatlan kaszás ragadott el, hanem a kivándorlókat szállító hajó vitt el Amerika partjaira.

Hazafias lelkünk elborult, Kegyelmes Uraink, véreink örökre való elszakadását látva, de emberi érzésünk mégis természetesnek kellett, hogy találja, miszerint ők a megélhetés vagy meg nem élhetés kérdésénél az előbbire határozották el magukat s mivel az ahhoz szükséges módokat és eszközöket eddigi munkakörükből itthon feltalálni nem tudták, a koldustarisznyának nyakukba akasztását pedig szégyenlették, a vándorbotot vették kezükbe.

Sajnos, a kivándorlottak reményei az idegenben sem mentek teljesülésbe, a tudósítások szerint keserves küzdelmet kell folytat-

niok a létért ott is és mi sem édesgethetjük őket biztatással vissza, mert az itt maradtak szintén keserves küzdelmet folytatnak a mindennapiért s küzdelmök eredménytelenségét a közelmúltban főképen az okozta, hogy a nagy fáradsággal és még inkább nagy költséggel előállított termést a nagy munka és nagy költségnek a természeti mostoha-ságok, időjárás viszontagságok, peronospora, lisztharmat, szőlómoly, stb. stb. által kicsinyre zsugorított eredményét a 12 év óta beözönlött olasz bor kellő áron értékesíteni nem engedte, sőt Balatonmellékének vasuthiányában szenvedő hosszú vonala, nevezetes része értékesíteni egyáltalán nem tudta. E kalamitás ellen védekezni sem tudtunk, mert hiszen az olaszbor hozzánk nem mint ellenség jött, hanem mint jóbarát, kit egy elhamarkodott pillanatban magunk hívtunk házukba, de sajnos ott keblünkön melengetett kigyónak bizonyult s gazdasági életünk egy fontos ágát halálra marta. Ezek folytán kitörő örömmel, sőt lelkesedéssel üdvözölte vidékünk a Nagyméltóságod kabinetje által megkötött ideiglenes szerződés 20 arany forintos vámját, de annál inkább retteg annak leszállításától vagy az olaszbor újbóli beözönlését lehetővé tevő bárminemű kedvezménytől.

Hazánk jelenlegi szőlő és borviszonyai mellett a borvám leszállítását egyaránt veszhozónak tartja ugy a termelő, mint a kereskedő közönség s a termelő és kereskedő közönség között, kikre a dolog tulajdonképen tartozik, egyetlen hang sem nyilatkozott a leszállítás mellett, érthetetlen tehát, hogy még csak szóba is jöhet. Minden állam csak oly terményeket vagy ipari cikkeket enged alacsonyabb vám vagy kedvezmény mellett a saját területére, melyeket az ő népe egyáltalán nem tud vagy a kellő mennyiségben, esetleg kellő minőségben nem tud előállítani; de sehol a világon nem édesgetnek be kedvezmény mellett oly terményeket vagy iparcikkeket, melyekből az illető állam is akár jelenleg, akár a közel jövőben fölöslegre és kiviteltre számít. Hiszen kivitelnünk már 1902. évben 736000 mmázsát tett, de az abból származott hasznot teljesen ellensúlyozta az Olaszországból behozott 647 ezer m. mázsa bor. Nem szólhatunk fel az olaszországi déligyümölcsök, rizs és egyéb behozatala ellen, de határozottan fel kell szólalnunk a bor behozatala ellen bármiféle alacsonyabb vámsétel mellett az egész nemzet bortermelése és borkereskedése érdekében.

Azon állítólagos tervezet, hogy a borvámnak kellő összegben való megállapítása esetén is följogosítva lenne Olaszország ez év 3 utolsó hónapjában 200,000 hl. testesebb, szeszesebb bort alacsonyabb tétel mellett behozni, különösen a mi Balatonmellékünket sújtáná, ahol jelenleg hasonló testesebb, szeszesebb borok teremnek, ezen 200,000 hl. olaszbor a mi termésünket egyáltalán eladhatatlanná tenné, többféle egyéb ok mellett azért is, mert eddigi osztrák és külföldi bevők nem hinnének boraink valódiságában és tisztaságában s attól félve, hogy nálunk az importált olaszort most már magasabb áron kell megvenniök, egyáltalán fel sem keresnének bennünket.

Hatásra számított fogás csak azon állítás, mintha a jelzett 200,000 hl. nehezebb olaszborra a magyar borkereskedelemnek keverés, házasítás céljából szüksége volna. Van nekünk e célra a szükséges mennyiségnél több borunk is. E tekintetben egyébként leginkább irányadó a magyar borkereskedők nézete, mely egyhangulag és impozánsan az olaszbor ellen nyilatkozott meg.

Olaszországnak ezen 200,000 hl. behozatalára vonatkozó erőlködését annál kevésbé érthetjük, mert hiszen a 42,000,000 hl. ternyi évi termésének egy fél százalékát sem képezi és nem tarjuk erkölcsi alapon állónak, hogy az olasz kormány a kiviteli nyereségét, csak egyes kiváltságos termelői részére biztosítsa, azoknak óriási tulnyomó részét a contingentalás által a különben őket is megillető haszontól elűzze.

Olaszország ezen kedvezményből vajmi kevés hasznot huzna, mi pedig helyrehozhatatlan kárt szenvednénk; aránytalan kárt, mivel jól tudjuk, hogy azon kapun át, melyet Olaszországnak 200,000 hl. bora számára ki nyitnánk, a legtöbb kedvezményre jogosult

többi államokból még egy milli hl. özőlenék be hozzánk, sokkal több, mint a mennyi eddig Olaszországból legrosszabb évjáratunkban is bejött és teljesen elegendő, hogy abba a szőleinkbe fektetett sok száz millió korona pénz és sok százezer magyar ember existenciája belefutaljon.

Egész nyugodtan nézhetünk az Olaszországból hangoztatott esetleges visszatorlás elé is, mert jól tudjuk, hogy Olaszország tőlünk csak oly cikkeket visz be, melyeket ő maga kellő mennyiségben előállítani nem tud. Különösen emlegetik egyebek között a a lovat és dongafát. Miután Lombardia római egész Olaszország számára elegendő takarmányt nem tudnak termelni s így ott a lótenyésztés általánossá, a szükségletet kielégítővé soha nem lehet, kétségtelen, hogy a lovainkra vetendő magas vámat az olaszok maguk fizetnek meg a magasabb vételárban s azzal még a mi lovaink átlagánál emelnék. Hasonlólag áll a dolog a dongafával is, mert a gesztenyefák hazájában a mi nagy és állandó hordót egyedül szolgáltató tölgyfáinkat nélkülözni nem tudják. Ez utóbbi egyébként mint kiviteli cikk reánk nézve fontoságu többé már alig lehet, mert szőleink helyreállításának befejezése után hordó szükségletünk valószínűleg nagyobb lesz tölgyfakészletünknel, amennyiben tőkeink veszedelme hordóinkat is elpusztította s e téren is új berendezésre lesz szükségünk.

A donga felemlítésénél figyelmünk elé tárul még egy másik kérdés is, mely nem közvetlenül minket, szőlőtermelőket, illetve borkereskedőket érdekel ugyan, de mert Nagyméltóságok gondja a haza minden foglalkozásu és keresetű polgáira kell, hogy kiterjedjen és kétségtelenül ki is terjed, bátrak vagyunk felemlíteni azon anomáliát, hogy a bortermelőkre oly végzetes következményekkel járt olasz borral hazánkba a lefolyt 12 esztendő alatt legalább 3 millió hl. olaszországi gesztenyefa hordó is bejött vámentesen s miután az előbbi években évi összes bortermésünk e mennyiséget távolról sem érte el, a hordó keresletet majdnem teljesen megszüntette és kádáripárunk üzemét a teljes pangás szélére vitte. Nagy kárt, közvetlenül igen nagy kárt szenved az alacsony vám által Magyarország bortermelő és borkereskedő közönsége, de nagy kárt, közvetve igen nagy kárt szenvedne a magyar állampénztár is, mert annyi százezer ember jövedelmének alább szállása a jövedelmi adók csökkentését okvetlenül maga után vonná.

Mindezek után magunk és küldőink ezrei nevében Nagyméltóságodat és kormánytárgyjait őszinte ragaszkodással, hazafiságukba és atyáskodó jóindulatukba helyezett bizalommal üdvözölve esedezünk, hogy hazánk és vidékünk bortermelési és borkereskedési érdekeit az olasz kereskedelmi szerződésnél a borvámnak 20 arany forintban leendő fentartása által megvédeni méltóztassék, midőn e tárgyban még Nagyméltóságod megnyugtató válaszáért esedezünk, magunkat a magas kormány jóindulatába ajánljuk.

Kegyeskedjék Nagyméltóságú Miniszterelnök Ur tölem, a népgyűlések határozatai alapján megszerkesztett emlékiratot átvenni s egyuttal megengedni, hogy Balatonfüred község bírása, Bedegi Gábor a kisebb birtokokos bajait külön is elmondhassa.

Utána *Bedegi Gábor* balatonfüredi községbíró talpraesett beszédben kérte a kormányt, hogy építse ki a balatonparti zalai vasutat, ami nemcsak a balatonmenti gazdasági életet javítaná lényegesen, hanem általa a természeti szépségekben gazdag vidéket is többben felkeresnék. A kérelem nem új, több ízben jártak már ez ügyben az illetékes fórumoknál, de mindig csak ígéret maradt.

Az elhangzott beszédek után *gróf Tisza István* a következőkben szólott miniszter társai nevében is.

„Arról legyenek teljesen meggyőződve, hogy a kormány minden tagját van hatva az olasz borvámkérdés

fontosságának érzetétől; nagyon sokat áldoztunk a magyar szőlő rekonstrukciójára, ezt az áldozatot és munkát a borértékesítés kérdése nem semmisítheti meg. Ma azonban a kormány az olasz kormányval való tárgyalások szélén áll s nem lehet abban a helyzetben, hogy az egyezkedésről részleteket publikáljon, mint a hogy nem tehetné ezt meg semmiféle más kormány sem. Ha eredményt akarunk az egyezkedésben elérni, nem rakhatunk ki minden kártyát előre az asztalra. A kormány tudja kötelességét, s a magyar bortermelés érdekeit még a reánk nézve valóban fontos olasz szerződés árán sem engedi megcsorbítani. (Zajos éljenzés.) Ami a vasut kérdését illeti, azt hiszi, hogy miniszter társai a kereskedelemügyi miniszter örvend legjobban, ha egy vonallal több épülhet. Azt hallotta most, hogy eddig ígérték a vasutat, de nem csinálták meg. Most ő nem ígér, hanem rajta lesz, hogy a vasutat kiépíthessék.”

A kormányelnök beszédét percekig tartó viharos éljenzés követte.

A hosszan tartott eljenzés közben miniszterelnök a küldöttség szónokától szívélyes kézzsoritással bucsuzva távozott.

A miniszterelnök ajkairól elhangzott szavak örömmel töltönek el minden hazafit, de különösen bennünket. A balatonparti vasut kiépítésére tett határozott kijelentésében már készen látjuk vidékünk felvirágoztatására már régen nélkülözött vasutat is.

A küldöttségben résztvevők a legjobb emléket hozták magukkal és azon megnyugtató érzéssel tértek vissza, hogy a kormányelnök határozott válaszában oly pozitív tartalmu ígéretet kaptak, melynek megvalósulásában nemcsak bizni, de hinni kell és így sok aggodalmunk, fáradságunk és küzdelmünk után végre nyugodtabban nézhetünk a jövő elé.

A fogadtatás után a küldöttség tagjai csoportonként elszéledve megnézték a főváros nevezetességeit. Tapolczai polgártársaink, kik ez alkalommal először voltak a fővárosban, Vastagh János kalauzolása mellett a főváros látványosságait, nevezetesebb épületeit, szobrait stb. tekintették meg.

Visszafelé szerdán reggel és részben este utazott el a küldöttség.

Zalá vármegye új építési szabályrendelete.

Irta: Kell Dezső.

(Folytatás.)

Nem kívánom e helyütt az új szabályrendeletnek azon intézkedéseit tárgyalni, amelyek már szorosán a szakismeret körébe vágnak, hanem csakis azon általános vonatkozásu szabályokat, amelyek megalkotását, a közegészségügyi és közbiztonsági érdekek tettek multhatatlanul szükségessé.

Kezdve a nagy városok palotaszzerű építményein, egészen a falusi viskóig, lépten nyomon találkozunk olyan jelenségekkel, amelyek a közegészségügy kedvezőtlen alakulásához nagy

mértékben hozzájárulnak. Igaz, nagy városokban a lakásviszonyokat a szociális szempontok is nagy mértékben befolyásolják, de vidéken, ahol az ember éltető eleme elől, a levegőtől nincsen annyira elzárva, nagyon szerény eszközökkel lehetne javítani a mai kedvezőtlen állapotokon. A jó és egészséges lakás az életviszonyok javulásának egyik alapfeltétele, míg a szűk, nedves lakás a járványos betegségek valóságos melegágya és minden eszközzel, móddal fel kell világosítani különösen a köznépet arról, hogy mily káros és veszedelmes dolog amugy is szűk és alacsony lakóhelyiségeiket az ablaknyílások betapasztásával a hideg időszakban a szabad levegőtől elzárva tartani.

Az új szabályrendeletben már vannak intézkedések, melyek a mostani állapotok megjavítását mindenesetre elő fogják mozdítani, ha a kellő hatósági ellenőrzés megakadályozza a szabályrendelet üdvös intézkedéseinek kiállítását.

Minden faszervezetű, azonfelül vályog és vértöldből épült háznál a földszinti padozat magasságáig az alapfal kőből, vagy téglából építendő, míg sövényből, vagy fonásból házat építeni nem szabad. Oly helyeken, ahol talajvíz van jelen, a lakószobák alapja a környező talaj felett, árterületeken pedig az észlelt legmagasabb vízszint felett 75 cm. magasságban feltöltendő. A feltöltéshez lebontott lakóházak törmelékét felhasználni nem szabad, legjobban a száraz, minden szerves anyagtól ment homokos föld. Ott, ahol talajvíz nincs jelen, vagy árviztől sem lehet tartani, a lakószobák alapja 50 centiméternyire feltöltendő a környező talaj felett. A talajnedvesség a megfelelő elszigetelő réteg alkalmazásával kötendő meg. Ha az építendő ház talaja korhadó szerves anyagokkal telt földből áll, az legalább 1 méter mélységben kihordandó és száraz, homokos földdel megtöltendő.

Lakószobák belső magassága 2.8 méternél, városi jelleggel bíró községekben 3 méternél kevesebb nem lehet. Oly épületben, ahol csak egy lakószoba van, annak minimális 25 méter területtel kell birnia. Lakóházakban a főajtók 1.80 méternél alacsonyabbak és 50 cm.-nél keskenyebbek, az ablakok pedig 80 cm.-nél alacsonyabbak és 50 cm.-nél szűkebbek nem lehetnek. Minden legalább is 25 méter alapterületű szobában 2 ablak alkalmazandó. Lépcsőket az utcára vinni tilos, közös falakat pedig még a szomszéd beleegyezésével sem szabad építeni. A padlás új épületeknél legalább 10 cm. agyagtapaszszal, vagy pedig téglaburkolattal látandó el. Lakóházak kémény nélkül nem építhetők és azoknak a tető gerincén felül legalább is 1 méter magasságra kell emelkedniök. Szalma és nádfedelű épületeknél pléh-kürtöket nem szabad alkalmazni. Egető kemencék, kovácsműhelyek, szeszgyárak, téglák és mészetők csak tűzmentes anyagból építhetők és csakis tűzbiztos anyaggal fedett épületek mellett állíthatók fel, más anyagból fedett épületeknél 30 méter minimális távolságot kell betartani. Tűzhelyes, kat-

lanos, kohós helyiségeknek a padozatát fából építeni tilos. Az épületek fedéséhez cserép, pala, vagy más tűzbiztos anyag, továbbá faszindely, szalma, vagy nád alkalmazható; ez utóbbiak csak akkor, ha az épületeket egymástól legalább 15 méter távolság választja el. Városi jellegű községekben csak tűzbiztos anyagot szabad alkalmazni, faszindelyt csak akkor, ha az épületek egymástól távolsága legalább is 15 méter.

Épületek egymás mellé és egymás végébe csak akkor építhetők, ha azok cserép, pala, vagy más tűzmentes anyaggal vannak fedve és tűzfalal választatnak el egymástól. A tűzfalak kőből vagy téglából építendők. Kutakat a terep legmélyebb pontjára építeni nem szabad és azok az épületektől 2 méter, pöcegödők és árnyékszékektől 12 méter minimális távolságra építendők.

Közkutak az utcán csakis hatósági engedély mellett építhetők. Melléképületek, csűrök, istállók és más gazdasági épületek a lakóházaktól és a szomszédos hasonló épületektől legalább 15 méter távolban építhetők. Épületek között gyulékony anyagból, venyigéből, gyalogfenyőből nem szabad kerítést emelni.

Építési anyagot állami vagy törvényhatósági utakon elhelyezni csak az államépítészeti hivatal beleegyezésével, másutt pedig csak a községi előjáróság engedélyével szabad, feltéve, hogy ez által a szabad közlekedés legkisebb fennakadást nem szenved. Ujjonnan épített lakóházba mindaddig nem szabad beköltözni, míg az épületet a községi előjáróság, a községi illetőleg a körorvossal meg nem vizsgálta és arra a lakhatási engedélyt meg nem adja.

Roskadozó épületek, ha a tulajdonos idejekorán ki nem javítja, hatósági beavatkozással lebontathatók. A járdák jókarban tartásáról és tisztításáról a telektulajdonosok, az utcák tisztántartásáról pedig a községi előjáróság tartozik gondoskodni.

Ezek nagy vonásokban azok az intézkedések, amelyek észszerű végrehajtásával sok eddig fennállott vizsátságot lehet megszüntetni és remélhető, hogy a jövőben a közegészségügyi, közbiztonsági és szépészeti tekintetek kellő méltánylásával önmaguktól meg fognak szünni az okok, amelyek különben a hatóság beavatkozását tennék szükségessé.

H I R E K.

Füredbiztos kinevezés. Csertan Károly Zalavármegye alispánja *Langer István* tapolczai szolgabíróat az 1904. évre Balatonfüredre fűredbiztosul kinevezte.

Vasvármegye új főispánjának ünnepélyes beiktatása. Ernuszt József dr., Vasvármegye ujonnan kinevezet főispánjának ünnepélyes beiktatása május hó 28-án lesz Szombathelyen.

Telefon Tapolczán. Mint halljuk élénk mozgalom indult meg, hogy Zalaegerszeg, Keszthely, Tapolcza és Balatonfüred között telefon összeköttetés létesüljön. A mozgalom élén maga Hertelendy Ferenc megyénk minden kulturális haladás iránt tevékenységet kifejtő főispánja áll. Az aláírási gyűléseket a mai napon kezdik meg. Ez uton is felszólítjuk mindazokat, kik az bevezetni ohajlják, hogy a „Balatonvidéki Bortermelők Szövetsége” irodájában jelentkezhetnek.

Harcászati gyakorlat Tapolcza vidékén. A székesfehérvári V. honvédkerületi parancsnokság értesítette községünk előjáróságát, hogy folyó évi június hó 8-ától június 18-ig terjedő időközben nagyobb szabású harcászati gyakorlat lovaglásat fog Veszprém, Tapolcza és Sümeg között tartatni. A harcászati gyakorlat lovaglásban 8 tábornok 38 törzs-, 15 főtiszt és mintegy 110 főnyi legénység 109 lóval vesz részt. Június 8-án érkeznek hozzánk és 10 napig itt lesznek elszállásolva. Így hát rövid időre ismét megélénkül vidékünk. Tapolcza közönsége mindig szívesen fogadta a nálunk volt katonaságot és hisszük, hogy ezuttal is kellemesen fogják magukat körünkbe érezni.

Rabbi beiktatási ünnepély. A helybeli izr. hitközség által megválasztott új rabbi dr. Schönwald Károly beiktatási ünnepélye a kibocsátott meghívó szerint ma délután 3 órakor lesz az izr. imaházban. Este bankett fogja az ünnepélyt bezárni.

Fagyos szentek. A gazdák e rettegett rémei megcáfolták az idén az emberek téves hiedelmét, mert vidékünkön jól viselték magukat, semmiben kárt nem tettek, habár eléggé megijesztett a csütörtökön — 12-én — hirtelen lehült derült időjárás; és így csak rossz híre marad tovább emlékezetünkben. Még csak Orbán szálljon le 25-én a kályháról, ugy tovább nincs a fagyos szentektől okunk félni, csak az isteni Gondviselés a további csapástól mentse meg szép reményekre jogosító természéskilátásunkat, Megyénk több községének határát a múlt hó 26-án volt jégverés teljesen tönkre tette, ugyannyira, hogy a szőlők még két évig is sinyleni fogják a csapást. A dió nagyságu jégeső Lenti, Málomfa, Kerka-Teskánd, Kerka-Tótfalu, Iklód, Bördöcze, Szécsisziget, Marócz és Vétyem határát teljesen elverte.

Sport. Vargha Pál tanárjelölt, ki egy helybeli uri családnál mint nevelő működik, a Budapesti (Budai) Tornacgyletnek f. hó 12-én Budapestben tartott versenyén a 110 centiméteres 10—11 méter távolra állított 108 centiméter magas gátversenyében melyet 18 másodperc alatt futott meg, az első díjat, egy diszes ezüst serleget, — a 6.35 méter hosszú távolugrásban szintén az első díjat, a nagy ezüst érmét nyerte el. Vargha 56. részben arany és ezüst érmét és egyéb dísz tárgyat nyert a versenyeken. Láttuk őt tornászni és méltán mondhatjuk, hogy oly ügyes tornászt és sokoldalú sportembert alig ismertünk. Több polgári iskolai tanulót nyert meg a sportüzésre, kik máris szép eredményt értek el a távolugrás, versenyfutás és egyéb szergyakorlatokban. Nagyon méltányoljuk Varga törekvését, bárha a felnötteket is megtudná nyerni ez egészséges, testedző szórakozásnak.

Színész-karambol. Mult számunkban megírtuk, hogy Micsei F. György, a Székesfehérvár-Szombathely szinkereleti igazgató színtársulata folyó hó 17-én városunkba jön 3—4 heti időtartamra. Mint teljesen megbízható forrásból értesülünk, a tervbe vett idejövétel hajótörést szenvedett. Micsei színigazgató ugyanis ez év január havában bejelentette községi előjáróságunknál idejövetele szándékát s kérte a hatóság engedélyét május 17-től, mit meg is kapott. Időközben Fehér Károly kerületnélküli színigazgató a helybeli szolgabírói hivatalnál kérte ugyanezt május 1—15-ig. Mivel pedig a szolgabírói hivatal tudomásul nem vehette hogy a községi előjáróság már Micseinek adott engedélyt, megengedte Fehérnek az idejövetelet. E hó 7-én egy harmadik színigazgató Szabadhegyi Aladár is engedélyért fordult ugyan csak a szolgabírói hivatalhoz, s mert Fehér Károly a nyert engedélyvel nem élt, e hó 7-ig, megkapta Szabadhegyi 15-től június 15-ig. Szerdán járt itt a három társulat titkára s majd hogy hajba nem kaptak városunkért. Az „igazság” azonban Szabadhegyi Aladár társulatának adott jogot s így e hó 15-én bevonul ismeretlen társulatával. Mi pedig látva e versengést, verszemet kapunk s várjuk, hogy Szabadhegyi meg is feleljen a várakozásnak.

A tapolczai kath. legényegylet mulatsága. A tapolczai kath. legényegylet május 8-án ének-, felolvasás- és szavalattal egybekötött táncestélyt tartott, amely ugy erkölcsi, mint anyagi sikerénél fogva egyike volt a legsikeresebbeknek az egylet eddigi mulatságai között. A mulatságra már előre vetette a siker fényét a változatos, műizlésű program, és a szereplők rokonszenves egyénisége és szellemi nivója. Szépen volt képviselve az estélyen a város intelligentiája és az intelligens arany-ifjuság, amely jelenség kellemes hatással volt a jelenlévő iparos-osztályra [és megtisztelő az egyletre. A műsört Horváth Ede szabómester nyitotta meg, ki erőteljes, és kellemes hangon énekelte Wagner „Tanhäuser operájából egy részletet, „Dal az alkony-csillaghoz”, Stephaneck János igazgató-tanító művészi harmonium kísérete mellett. Az elismerés babérját érdemelte ki ezen opera-részlet előadásával ugy Stephaneck János, a hivatott énektanár, ki fáradhatatlan buzgalommal és szaktudással a nehéz operára a tehetséges énekest, Horváth Edét tanította. Tudtuk, hogy Horváth Ede [szép hangjában nagy kincset bir, de hogy hangjával oly hiven tudja kifejezni az erőt és érzést, arról ezen alkalommal ily nehéz darab sikeres előadásával tett fényes bizonyosságot. A szünni nem akaró tapsvihár csak akkor szünt meg, midőn a közönség kívánságára a két szereplő még egy népdalt is adottjelöl. Ezután Stephaneck János Schillernek „Ibycus darvai” című költeményét szavalta el. A szavalónak szerénységét sértenők, ha ezen igazán hatásos szavalat bírálatába bocsátkoznánk, mert hiszen Stephaneck most is csak a már ismert műszavalónak mutatta be magát. A program központja Szigethy Ödön lapszerkesztő felolvasása volt, aki, mint a legényegylet ismert felolvasója a „Török nők”-ről tartott igen sikerült felolvasást, amely ugy különleges, mint érdekes tárgyánál fogva mindvégig lekötötte a hallgatóság figyelmét, és kellemes szórakozást nyújtott. Meglátszott a felolvasáson a gyakorlott toll alkotása. Ezután Moór Sándor egyleti tag lépett a podiumra, akin meglátszott, hogy nem először lép a nyilvánosság elé; amiért is báró Eötvös József „Bucus” című költeményével szép hatást tudott elérni. A műsor 5. pontja Farkas Lajos melodramája „A vén cigány” volt, melyet Csonka Lajos egyleti tag Stephaneck harmonium kísérete mellett teljes ismeréssel, igen hatásosan adott elő, hiven adva vissza előadásával azon hullámzó érzelmeket, amelyeket a darab szelleme megkivánt és a harmonium-kíséret kifejezett. Ezután Kovács József adótiszt szerzett kellemes perceket a hallgatóságnak, ki „A potya jegy című monologot természetesen és igazi flegmával, mulattatóan adta elő. Az előzések elhangzása után Bangó Józsefnek kedves alakja jelent meg, akit, mint akárcsak egy ismert primadonnát tapsviharral üdvözölt fellépésében a közönség. Bangóné érzés teljes egyházi énekeről már előnyösen ismert és így meg is felelt „Kis virág vidd titkomat” című dal-románc (Costa M.) eléneklésével a hozzája fűzött szép reményeknek. Csengő, lágy, magas hangjával szinte magával ragadta a műértő hallgatóságot. A taps és ujjazás nem akart szünni mindaddig, míg Bangóné még kétszer meg nem rezgettette a szíveket. Ezzel vége is lett volna műsornak, de a közönség még akart magának műélvezetet szerezni, és egyszerre mindenünnen fölhangzott a közóhaj: „Halljuk Göre Gábort!” és a közóhajnak engedve Horváth Ede ráhelyezte a szép estélyre a koronát és most is nagy hatással dalolt harmonium-kíséret mellett Göre Gábor című bordalt. Vajha Horváth még sokszor értékesítene hatalmas hangját a kath. legényegylet javára. Most azután Miska cigány vette át szerepét, aki ujonnan szervezett bandájával rázendített a „lassu magyar”-ra és ugyancsak jól húzta a ropogós táncokat a fiatal párok nagy öröme.

Fogadják a kegyes szereplők közreműködésükért a nyilvánosság előtt is a legényegylet hálás köszönetét és még külön köszönetet mondunk Stephaneck János igazgatónak, aki igazi önfeláldozással az énekeket tanította. Kérjük az igen tisztelt szereplők áldozatkészségét a jövőre is a kath. legény-

egylet felvirágoztatására! Hálás köszönet a kedves vendégeknek és kegyes felülfizetőknél! Kérjük továbbra is jóindulatu pártfogásukat!

Felülfizettek: N. N. 17 kor. 60 fill. Wirius Wince 10 kor., Ley József 8 kor., Forster 6 kor., Glaser Sándor, Hertelendy István, Ederer Nándor, 5—5 kor., Vastagh János 5 kor. 20 fillér, Kéri Elek 4 kor., ifj. Takács Jenő, Langer István, 3'60—3'60 kor., Stephaneck János 3 kor. 40 fill. Szentmiklóssy Gyula. Városy Lajos, dr. Kovács Vilmos, N. N., Horváth János 3—3 kor., Marton Rezső 2 kor. 80 fillér, Mock Gyula 2 kor. 60 fill. ifj. Flieg József, Rimanóczy Endre, Fatér Mihály Wallner Károly, Présing Gábor, 2—2 kor., Szintén József, dr. Eöry N. 1'80 kor., Buzás Dávid, Palkovics Lajos, Kovács József 1'60—1'60 kor., Buchberger József 1 kor. 40 fill. Horváth Ede, Hiller Pál 1'20-1'20 kor., Némethy N., Fonay Gábor, 1—1 kor., Keszler Aladár, Kollányi Ödön, N. N., Buday Lajos, Dominkovics Antal, Lessinger Jenő, Sebestyén Gyula, Ulrich József, Felisch Antal, Ujváry Kálmán, Szilágyi N., Koloszar N., Domonkos Ferencz, N. N. Szollár Gáspár, N. N. 80—80 fillér., Koncz József, Hocz Gergely, Moór Sándor 60—60 fill. Keszler Zoltán, Pruska Ferencz, ifj. Kocsi József 40—40 fill., Geier Pál, Németh Ferencz. 30—30 fill., Rheinwald János 2) fillér.

Referens.

Megszűnik a polg. fiúiskola V. és VI. osztálya. Egy legújabb miniszteri rendelet szerint mindazon polg. fiúiskoláknál, melyekben az V. és VI. osztály kellő számú tanulóval nem bír, megszüntetendők. — Így történik ez a tapolczai polg. fiúiskolánál is. A f. hó 14-én tartott községi előjárás, gondnokság és tantestület együttes gyűlésén elhatározták azt, hogy a megszüntetett osztályok helyett, ugyanazon épületbe kellő átalakítás után négy osztályu polg. leányiskola kérelmezendő. A kérvényt egy küldöttség fogja a miniszternek átadni és kérni, hogy az iskola I. és II-ik osztálya még a jövő évben megnyitassék. A leányiskola felállítására Tapolczán igen indokolt és bizonyára sok szülő fog annak örülni. Jövő számunkban bővebben fogunk róla szólni.

Esküdtszéki tagok behívása. A zalae-gerszegi törvényszéknél f. hó 24 és 25-én tartandó esküdtszéki tárgyalásra Tapolczáról dr. Zalai Simon és Stephaneck János hivattak be.

Sorozás. Az 1804. évi állításkötelesek sorozása járásunkban az alábbi sorrendben fog megtartatni: Május 30-án Diszel, Gulács, Örvényes: 31-én Lesencze Tomaj, Kékkut, Kővágó-Eörs, Felső Eörs; Junius 1-én Balaton-Ederics, Monostor-Apáti, Talián-Dörög, Nemes-Pécsely; 8-án Tördemicz, Köveskálta, Szentantalia, Balatonfüred, Csopak; 4-én Tapolcza nagyközség, az elmaradtak és vidékiek.

Mindenek ápolás és gondozás a fenn-tartó feltétel. Ily célokat szolgál a Brázay-féle sósorszesz. Mint minden jónak, közkedveltnak, a mi elterjedésre jut — úgy a sósorszesznek is — egymásután keletkeztek utánczói. Ezért ajánlatos, hogy az utánczóktól mindenki megkülönböztesse a Brázay-féle sósorszeszt az üveg alakjáról és az üvegen lévő védjegyről. A címke egyszersmind védjegy is.

Az Erzsébet királyné sorsjáték 7000 nyereményt tartalmaz. Az első nye emény értéke 10.000 korona; továbbá kisorsoltatnak még a következő nyeremények: Egy 10.000 koronás, egy 5000 koronás, egy 5000 koronás, egy 2000 koronás, és egy 600 koronás; négy ezer koronás, tíz 500 koronás, száz 100 koronás, száznegyven 50 koronás, ötszáz 20 koronás, kétezer kétszáz negyven 10 koronás, és négyezer 5 koronás nyeremény. Egy sorsjegy ára 1 korona. Miután ezen sorsjáték humánus célokat szolgál, a sorsjegyek kelendősege előreláthatólag igen nagy lesz. Sorsjegyek kaphatók minden bankháznál, dohánytözsdeben és osztálysorsjegy elárusítónál, helyben Felisch Antal kereskedésében.

Pályázatok, betöltendő állások. Hézag pótló, áldásos célu vállalat az „Országos Általános Pályázati Hírlap” Cselédeknek, munkásoknak van Magyarországon közve-

titőjük, csak az értelmiségbeli álláskeresőknek nincsen. Ezen hiányt célszerűen, olcsón hozzáférhetően pótolja nevezett lap, mely azonnal hirt ad az országban megüresedett összes állásokról. ezáltal minden álláskereső egy helyen központosítva, könnyen, áttekinthetően megtalálja a megüresedett állásokat, melyekre gyorsan pályázhat, mi által már igen sokan jutottak jó álláshoz. **Szól-gálatot tesz az alkalmazásadóknak is, mert minden megüresedett állást ingyen közze tesz.** Ezért állást nyerni legbiztosabban ezen lap után lehet Közöltetnek a hivatalos pályázatok is. Hetenkint megjelenve, minden számában számos állami, közigazgatási, magántisztviselői, gazdasági, hivataliszolgai, pénzügyöri, kereskedősegédi, könyvelői, üzletvezetői, orvosi stb. állás van. Ingyen melléklete: „Házasulandók Lapja”, melynek segítségével házassági célból könnyen, gyorsan ismerkedni lehet. Száma 40 fillér, mely levélbélyegben küldhető. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet-körut, 18. Képviselők **fiók-kiadóhivatalok** vezetésére minden nagyobb vidéki városbn kerestetnek.

Házassági célból ismerkedni legbiztosabban lehet „HAZASULANDÓK LAPJA” utján. Ma, mikor a társas érintkezés, ismerkedés annyira meg van nehezítve, legcélszerűbb egy ilyen lap után ismeretséget szerezni, mely házasulandók között az egész országban és külföldön is elterjedt. Számos házassági ajánlatot férfiaktól, különböző hozományu nőktől, tartalmaz. Száma 40 fillérért küldetik. az „Országos Általános Pályázati Hírlap”-pal együtt, mely utóbbi tartalmazza az országban megüresedett összes állásokat, pályázatokat. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet-körut 18.

Szölobirtokosok figyelmébe

ajánlom állandóan nagy választéku raktáramat, mindenféle, a szőlőkezeléshez szükséges gépekből u. m. **permetezők, szénkénegezők, porozók, lepkefogó lampák** — továbbá a legnagyobb választék **szőlőprésekben**, azonkívül **állandó raktárt tartok mindennemű gazdasági gépekből.**

Pauk Vilmos

vaskereskedése, TAPOLCZA.

Mindenféle

TÉGLA

ugymint: faltégla, lyukas és tömör sajtolt faltégla, igen alkalmas nyers építkezésekhez, továbbá hódfarku és hornyolt tetőcserep, valamint orr-

kövezet-, kut-, csatorna-, párkány- és jászoltégla, úgy alageső is a legjobb minőségben bármely állomásra szállítva kapható az alant nevezett tégla-gyárban.

Árjegyzékkel és mintával szívesen szolgál
URADALMI GÖZTÉGLAGYÁR
SÁRVÁR.

FOGAK
és teljes fogsorok

rágásra alkalmasak a gyökér eltávolítása nélkül is, továbbá eltörött és nem jól illő fogsorok javítását 2 óra alatt mérsékelt árak és részletfizetésre is elvállalja.

Brattan József, fogműves
Tapolcza, főutca volt Hoffmann-féle házban.

1455 szám. tkv. 1904.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tapolczai királyi járásbiróság, mint telek könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár képviselője Thassy Krisz-tót tiszti főügyész végrehajtonak Ihász Péter úgy is mint kiskoru Ihász József gyámja díszeli lakos végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében 416 kor. 54 fillér s jár. iránt a végrehajtási árverést a tapolczai kir. járásbiróság területén Diszel községben fekvő a díszeli 91 számú tjkvben l. 116. 121. hrsz. alatt Ihász Péter és kiskoru Ihász József tulajdonát tevő ingatlanok ház, udvar és szántó együttesen 397 kor. 2. az ugyanottani ugyanazok nevéen álló f 1045 hrsz. alatt felvett 1700 frt agrár kölcsönnel terhelt szőlő, rét és presház a Halagosban 734 koronában elrendelte hogy a megjelölt ingatlanok az 1904. évi május hó 30-ik napjának délelőtt 10 órakor Diszel község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a kikialtási aron alul is eladatni fognak.

Az árverezni szándékozók kötelesek a kikialtási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképesnek nyilvánított értékpapírban a kiküldött kezéhez bánatpénzképen letenni avagy annak a bíróságnál való előleges elhelyezését igazoló elismervényát szolgáltatani.

Az árverési feltételek alulírott telekkönyvi hatóságnál és Diszel község előjáróságánál megtekinthetők.

A királyi bjróság, mint telekkönyvi hatóság.

Tapolczán, 1904. évi március hó 4-én

Papp, kir. jbiró.

Schicht-szappan

„szarvas”

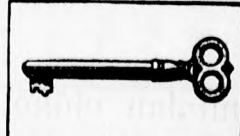
vagy

„kulcs”

jegygyel

legjobb, legkladósabb s ennélfogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

Gyors végeladás!

4 pár cipő csak 5 koronáért!

Egy nagy cipőraktár megvásárlása folytán nevétségesen olcsó áron árusítanak el a következő cipőárak:

1 pár uri, 1 pár női cipő fűzésre, erősen szegelt talppal, továbbá 1 pár uri, 1 pár női divatcipő. Mind a 4 pár elegáns, legújabb facon, erősen kiállítva. Megrendelésnél elég a hossz méret centiméterekben.

Mind a négy pár cipőt csekély 5 korona utánvétellel szállítja

Kessler D.

Krakkau, 63. E. 14.

Nem tetszők kicseréltetnek vagy a pénz visszaadatik.

**Brázay ^{féle}
SÓSBORSZESZ**

A massagéhoz (gyurógyógy-mód) legalkalmasabb szer a

Brázay-féle Sósorszesz,

melylyel a testet bedörzsöljük s a massaget úgy hajtjuk végre.

**Tapolcza és vidékén
osztálysorsjegyek**

Török A. ÉS TSA

legnagyobb és kiválóan szerencsés bankházából

Budapest, VI. Teréz-körút 46. a.

kizárólag nálam kaphatók.

Az I. osztály huzása május 17 és 18-án.

Az I. osztályu sorsjegyek árai:

1/4 sorsjegy	1/2 sorsjegy	1/3 sorsjegy	1/6 sorsjegy
12 kor.	6 kor.	3 kor.	1-50 kor.

kiváló tisztelettel

STERN MIKSA

WOLF SÁNDOR és FIA
üzletében.

**ERDÉLYI PÁL
GÉP- ÉS VASKERESKEDÉSE
TAPOLCZA. (Főtér.)**

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy sikerült egy nagyobb mennyiségű „valódi Nechwille-féle Patent Austria“

peronospora-fecskendőt

gyári áron alul megvennem, így azon kellemes kelyzetben vagyok, hogy az eddigi

32 korona helyett 28 koronáért árusíthatom darabját.

A fecskendő jóságáért 3 évi jótállást nyujtok.

Midőn a nagyérdemű közönség becses figyelmét ez olcsó árra felhívom, kérem szükségletük nálam való fedezését, egyuttal kérem nagybecsű rendelményét BORSAJTÓK, KÉNEGEZŐK, SZŐLŐZUZÓK, SZELELŐ-ROSTÁK, SZECKAVAGÓK, és mindennemű gépekre, vagy vasszakmához tartozó mindennemű árura, melyekből, állandó nagy raktárt tartok.

Kiváló tisztelettel

ERDÉLYI PÁL

vaskereskedése TAPOLCZA.

Fő-utca, (Leszner Ferencz-féle ház).

3-4

Legjobb és legolcsóbb

szőlőtrágya

a kőbányai szárított hizósertéstrágya.

Felülmul minden egyéb trágyafélét!

számtalan előkelő birtokos és elsőrangú szakembertől megvizsgálva és kitűnőnek elismerve.

Helybeli raktár:

Kohn Mór, szállitónál.

Kapható a

Budapest-Kőbányai Trágyaszárító-gyártól,
Budapest, IX. Üllői-ut 21.

Gyár: NYERGES-UJFALU (Esztergom-m.) Sürgőnyezim: Eternit Budapest. Telefon 12—92. Gyár: VÖCKLABRUCK (F.-Ausztria.)

ETERNIT-PALA AZBESZT-CEMENT-PALA

== HATSCHEK LAJOS SZAB. ==

Elpusztíthatlan, könnyű, tetszetős, olcsó és tűzálló tető-fedőanyag.

Eternit művek HATSCHEK LAJOS Budapest, VI, Andrassy-ut 33.

Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Évi gyártás 1500 kocsiakomány. — Kérjen ismertetést.

A n. é. közönség figyelmébe ajánlom 20 év óta fennálló

knöyv- és papir kereskedésemet.

Állandóan nagy raktár:

a legújabb irodalmi termékekből, ifjúsági és dis. művekből. Imakönyvek minden vallásfelekezett részére.

Író és rajzszerkek nagy választékban nyomtatvány-raktár, ügyvedek és körjegyzőségek részére.

Megrendelek: pacsétnyomókat és ruggyantabélyegzőket.

KÖNYVNYOMDÁMAT

folyton új anyaggal bővitem úgy, hogy bármely kényes igényeket is képes vagyok munkámmal kielégíteni.

KÖNYVKÖTÉSZETEMBEN

oly munkák készülnek, melyek bátran kiállják a versenyt nagyobb városok ilyenmü iparával.

L Ö W Y B.

knöyv- és papirkereskedő, Tapolczán.

ÓVJUK MEG!

Téli ruháinkat, szőrméinket, függőnyeink és szőnyegeinket moly-kár és por ellen, melyet úgy érhetünk el, ha azokat Schweiger Sándor MOLY-KÁR ELLENI INTÉZETÉBEN Készthelyen, NYARI GONDOZASRA ADJUK, HOL AZOK IGEN JUTANYOS ARON BIZTOSAN LESZNEK GONDOZVA.

Rum, Cognac, Szilvorium,

likőrök, likőrkrémek stb. az általam készített vegytiszta eszenciák és kompozíciókkal házilag $\frac{1}{8}$ sőt $\frac{1}{4}$ részben olcsóbban állíthatók elő, mint készen vett árak. Árjegyzék és használati utasítás ingyen és bérmentve.

Baros Gábor,

Budapest, VII. Dohány-utca 1. A. W.
Eszenciák és Kompozíciók gyára.

Erzsébet királyné alap sorsjáték

Ó csász. és kir. Fensége FERENCZ FERDINÁND trónörökös védnöksége alatt.

Főnyeremény:

100.000

korona, továbbá 10.000, 5.000, 3000, 2000, 1500, 1000 kor. stb. stb. mindössze 7000 nyeremény.

Egy sorsjegy ára 1 korona.

Huzás visszavonhatlanul
f. é. május 28-án
hatósági felügyelet mellett.

Kapható Tapolczán: **FELISCH ANTAL** urnál és Budapesten az igazgatóságnál. (V. Nador-u. 23.)

Tüzifa eladás.

- I. Bükkfa házhoz szállítva 33 kor.
- II. " " " 29 "
- I. Cserfa " " 32 "
- II. " " " 28 "

Egészséges, száraz, szép 100 m/m, I-ső osztályú bükkhasábfát korona 130.— II-ik " " korona 125.— szállít bérmentve a tapolczai vasút-állomásra

FRANK BERNÁT

Tapolcza.

Az erdőben átvéve a bükkfa 8 koronával, a cserfa 6 koronával olcsóbb.

A fuvar a fa átvételénél a fuvarosnak fizetendő ki.

Jorgò János

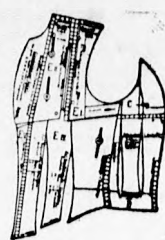
órás gyári raktár Wien III, 4. Rennweg Nr. 75 B

Levelezőlap elegendő, hogy gazdagon illusztrált árjegyzékemet ingyen és bérmentve megkaphassa, olcsó bevasárlás céljából. Az üzleti eljárás szigorúan tisztességes, részvétel teljesen kizárva.

Órajavitási műhely.

Mindennemű zsebórába új rugó helyezése 40 kr. Minden vásárolt vagy javított óráért kezességet vállalok. Kivonat a nagy árjegyzékéből:
7787. sz. legolcsóbb legjobb strapációra nickeltokban 36 órai járással 2 frt. 30
8039. sz. valódi ezüst pánczellánc 15 gr. 1 frt.
7858. sz. ezüst remontoir, dupla fedél 5
7989. sz. Ingaóra ütőművel 2 sulyal 130 cm. magas 11 50
7929. sz. Jó ébresztő óra 1 20
Sziveskedjék nevemre és házszámomra 75/B, pontosan figyelni.

A hölgyvilág részére!!

Minden t. hölgy saját maga, minden divat szerint,

fáradtság nélkül készítheti ruháját az

igazítható női derék-szabászáti készülék

segélyével anélkül, hogy a szabászáti rajzot megtanulta volna.

Eme készülék minden

testalkat részére szabályozható.

Akadémiailag vizsgázott.

Számos elismerő-irat.

Utánvét mellett! **Egy készülék ára 3 korona.** Utánvét mellett!

Minden kulturállamban törvényesen védve és szabadalmazva.

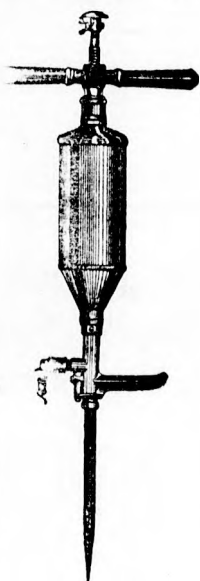
Guschelbauer Antal,

Sopron.

9-52

Képviselők minden helységben kerestetnek.

Magyarazatot ingyen küldök

A szénkénegezési idényre!

Legpontosabban adagoló, legegyszerűbb szerkezetű és legtartósabb

szénkénegefeszkendő az

„EGYSZERÜSÉG“

Kosinszky Viktor igazgató szabadalmazott szénkénegefeszkendője, KIZÁRÓLAGOS GYÁRTÁSA ÉS ELADÁSA:

SCHOTTOLA ERNŐ ezégnél
BUDAPESTEN, Andrassy-ut 2.

A szénkénegefeszkendők ellenőrzésére szolgáló mérő-henger ugyanitt kapható — Bő ismertető leírást és utmutatást a gyéritő eljáráshoz ingyen és bérmentve küldöm meg.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Az első Triesti Cognac párlati intézet (Destillerie) CAMIS és STOCK BARCOLÁBAN TRIEST MELLETT ajánlja belföldi

GYÓGY-COGNAC-ját

mely francia módszer szerint készült és az általános ausztriai gyógyszerészegyesület kísérleti állomása ellenőrzése alatt áll.

$\frac{1}{4}$ palaczk 5 korona $\frac{1}{2}$ palaczk 2-60
10 palaczk rendelésénél 10% engedmény.

Kapható: Tapolczán.

POPPER GYULA fűszerkereskedésben;
nagybani eladás a Vidék részére
SATTLER JÓZSEFNÉL Nagykanizsán.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Vegy ellenőrzés a cs. és kir. belügyi miniszterium által jóváhagyott kísérleti állomás és élelmiszerek vizsgáló intézete által Bécs IX. Spitalgasse 31.

Vegy ellenőrzés a cs. és kir. belügyi miniszterium által jóváhagyott kísérleti állomás és élelmiszerek vizsgáló intézete által Bécs IX. Spitalgasse 31.